

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen konserniohje ja omistajapoliittiset periaatteet

Hyväksytty aluevaltuusto 11.6.2024, § 44

Voimaantulo 1.7.2024

Sisällysluettelo

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	1
2. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	1
3. Konserniohjeen sitovuus.....	2
4. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako	2
5. Konsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus.....	3
6. Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	4
7. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen.....	5
8. Tytäryhteisön velvollisuus hankkia Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanta asiaan ennen päätöksentekoa	6
9. Konsernin sisäiset palvelut	7
10. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen	9
11. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa	9
12. Tiedottaminen ja viestintä	11
13. Konsernin tarkastus	12
14. Omistajapoliittiset periaatteet	13
15. Konserniohjetta täydentävistä ohjeista poikkeaminen	13
16. Voimaantulo	13
Liite 1. Omistajaohjausvastuut	14

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeella ohjataan konserniin kuuluvia yhteisöjä. Konserniohje koskee Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tytäryhteisöjä sekä mahdollisia näiden tytäryhteisöjä. Hyvinvointialueen osakkuusyhteisöissä edustajien tulee pyrkiä siihen, että hyvinvointialueen konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä. Osakkuusyhteisöihin, ja erityisesti niihin yhteisöihin, jotka on määritelty hyvinvointialueen näkökulmasta strategisesti merkittäviksi omistuksiksi, sovelletaan soveltuvin osin, mitä tässä konserniohjeessa määrätään tytäryhteisöistä.

Konserniohjeen antaminen perustuu hyvinvointialueesta annetun lain 22 §:ään, jossa määrätään, että hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää muun ohella omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Konserniohjeen vähimmäisisältö on määritelty hyvinvointialuelain 49 §:ssä.

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin Etelä-Karjalan hyvinvointialueella on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Hyvinvointialueen osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyyttä ja osakkuusyhteisyyttä. Konserniohjetta sovelletaan tytäryhteisömääritelmään kuuluvissa asunto-osakeyhtiöissä soveltuvin osin.

Hyvinvointialueen tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt sekä muut omistusyhteisyydet on luetteloitu liitteessä 1.

2. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyy konserniohjeen olemaan voimassa toistaiseksi.

Konserniohje tulee käsitellä ja hyväksyä hyvinvointialueen tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa tai vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan. Konserniohjeet tulee viedä myös soveltuvin osin asunto-osakeyhtiön ja osakkuusyhteisön toimielimen käsittelyyn siten, että toimielin merkitsee konserniohjeet vähintään tiedoksi.

3. Konserniohjeen sitovuus

Konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta hyvinvointialue ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konsernijohdolle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai hyvinvointialueen johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

4. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää hyvinvointialuelain 22 §:n perusteella omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta.

Konsernijohto

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, hyvinvointialuejohtaja sekä konsernijohtamisen kokonaisuuden koordinoinnista vastuullisena viranhaltijana strategia- ja hallintojohtaja.

Aluehallitus

Aluehallituksen tehtävät konsernijohdossa ja omistajaohjauksessa on määritelty Etelä-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäännössä.

Hyvinvointialuejohtaja

Hyvinvointialuejohtajan tehtävänä on toimia konsernijohtajana ja tässä tehtävässä myötävaikuttaa aktiivisella omistajaohjauksella hyvinvointialueen omistajapoliittisten sekä omistajaohjauksen periaatteiden toteutumista konserniin kuuluvissa sekä soveltuvin osin osakkuusyhtiöissä ja -yhteisöissä.

Omistajaohjauksesta vastaava viranhaltija

Aluehallitus nimeää yhtiökohtaisesti omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat ja näiden varahenkilöt, joiden tehtävänä on seurata vastuullaan olevan yhteisön päätöksentekoa, toimintaa sekä yhteisölle asetettujen tavoitteiden tai omistajastrategisten linjausten toteutumista taikka näiden edellytyksissä tapahtuvia muutoksia. Omistajaohjauksesta vastaavien viranhaltijoiden tulee huolehtia riittävästä vuoropuhelusta ja tietojen vaihdosta omistajaohjauksen kohteena olevan yhteisön johdon kanssa. Omistajaohjauksesta vastaava viranhaltija raportoi yhteisön omistajastrategisesti merkittävistä asioista konsernijohdon edustajille, ensi sijassa hyvinvointialuejohtajalle. Konsernijohto voi antaa tarkemman ohjeistuksen edellyttämästään yhtiökohtaisesta raportoinnista.

Omistajaohjauksesta vastaava viranhaltija ei voi toimia hänen omistajaohjausvastuulleen määritellyn yhteisön hallinnossa. Omistajaohjauksesta vastaava viranhaltija on sitä vastoin omistajan ensisijainen edustaja yhtiön omistajaohjausroolissa toimivassa elimessä, kuten osakaskokouksessa, yhtiökokouksessa tai muussa omistajien määrittelemässä yhtiökohtaisessa ohjauselimessä.

5. Konsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Aluevaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille ja strategisille osakkuusyhtiöilleen toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu hyvinvointialueen strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto tai konsernijohdon ohjauksessa omistajaohjauksesta vastaava viranhaltija neuvottelee edellä tarkoitettujen yhteisöjen kanssa niille omistajana asetettavista tavoitteista ennen niistä päättämistä. Osakkuusyhteisöille asetettavissa vuositavoitteissa on otettava huomioon yhteisöjen omistajien yhdessä yhteisölle määrittämät omistajastrategiset linjaukset, kuten osakkaiden yhdessä hyväksymät yhtiökohtaiset omistajastrategiat.

Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on konsernin kokonaisedun mukaista. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua aluevaltuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä.

Hyvinvointialueen talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon konsernin talouden vastuut ja veloitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa hyvinvointialueelle sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tytäryhteisöjen tulee toimittaa muut olennaiset tiedot konsernijohdon tarkemmin määrittelemällä

tavalla mm. tiedot tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista.

Tytär- ja osakkuusyhteisöjen tulee toimittaa omistajaohjauksesta vastaavan viranhaltijan ohjeistamalla tavalla ilmoitus yhtiön tai yhteisön omistussuhteissa valmisteilla olevista omistusjärjestelyistä heti kun yhtiö on tällaisesta saanut tiedon. Lisäksi mahdollisten omistusjärjestelyjen jälkeen yhteisön tulee toimittaa oma-aloitteisesti tiedot yhteisön muuttuneista omistussuhteista siten, että hyvinvointialueella on aina tiedossaan ajan tasalla oleva tieto omasta omistusosuudestaan kussakin osaomistusyhteisössä.

6. Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Konsernivalvonta ja raportointi

Tytäryhteisön on annettava aluehallitukselle konsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten hyvinvointialueelle vähintään puolivuositain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoiva viipymättä konsernijohdolle. Raportointi tapahtuu konsernijohdon määräämällä tavalla ja määrääminä ajankohtina ja se toteutetaan konserniraportoinnin lisäksi myös yhtiökohtaisesti.

Tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Konserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, hyvinvointialuelain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitoa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa hyvinvointialueelle sen pyytämät tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernihallinto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Tytäryhteisöt voivat myöntää takauksia ja antaa muita vakuuksia enemmistönä omistamiensa yhtiöiden luottojen ja muiden sitoumusten täyttämisen vakuudeksi. Tytäryhteisöt eivät saa antaa taloudellista tai muuta tukea poliittiseen toimintaan.

Hyvinvointialueen osakkuus- ja yhteisyhteisön toimitusjohtajan ja hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on pyydettäessä annettava konsernijohtolle konsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot sekä, ellei laista muuta johdu, muut niiltä pyydettyt tiedot ja selvitykset.

Konsernijohto valvoo konserniohjeiden noudattamista.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan järjestäminen on osa konsernin johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen ja konsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä.

Tytäryhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konsernijohton velvollisuutena on ohjata tytäryhteisöjä sekä valvoa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Tytäryhteisöt raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta osana säännöllistä muuta raportointiaan konsernijohtolle ja lisäksi aina merkittävien poikkeamien ilmetessä taikka niiden uhatessa.

Tytäryhteisöjen sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäisiä sisäisen valvonnan toimintaperiaatteita ja yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa hyvinvointialueen kanssa. Tytäryhteisöjen tulee valmiussuunnitelmin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös erityistilanteissa ja poikkeusoloissa.

Osana tytäryhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä yhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee huolehtia siitä, että yhteisön tai kolmannen tahon liike- ja ammattisalaisuuksia tai muuta salassa pidettävää tietoa käsittelevät ovat tietoisia salassapitovelvoitteesta.

7. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen luottamushenkilöllä on oikeus saada hyvinvointialueen konsernijohtolta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohtolle tai sen määräämälle viranhaltijalle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

8. Tytäryhteisön velvollisuus hankkia Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Tytäryhteisön hallituksen on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa hyvinvointialueen kirjallinen kanta seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen
- asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat hyvinvointialuestrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista
- määräävässä markkina- asemassa tai monopoliasemassa olevien tuotteiden hinnoittelun muuttaminen
- yhteisön toiminnan muuttaminen taikka siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa hyvinvointialueeseen
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä ja sen muutokset
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset
- pääomarakenteen merkittävä muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- yrityskaupat ja toimintaan nähden merkittävät kiinteistökaupat osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti ole annettu yhtiön tehtäväksi

- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen olennainen muuttaminen
- sellaisten johdannaisinstrumenttien käyttö, joita ei konsernilla aiemmin ole ollut käytössä
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Konsernijohto voi erikseen antaa täydentäviä määräyksiä toimenpiteiden saattamisesta jo asian valmisteluvaiheessa konsernijohton hyväksyttäväksi.

Tytäryhteisön tulee informoida omistajaohjauksesta vastaavaa viranhaltijaa saamistaan yhteydenotoista tai tarjouksista koskien yritysjärjestelyitä tai liiketoiminnan kauppaa.

9. Konsernin sisäiset palvelut

Yleistä

Lähtökohta on, että tytäryhteisöt hyödyntävät ensisijaisesti konsernin sisäisesti tuotettuja tukipalveluja. Konsernin sisäiset palvelut tuotetaan yksilöidyn tytär- tai osakkuusyhteisön avulla keskitetysti tarkoituksenmukaisessa laajuudessa hankinta- ja volyymietujen sekä ammatti- ja erityisosaamisen turvaamiseksi. Olemassa olevia palvelurakenteita muutetaan konsernin sisäisten palvelujen käytön niin edellyttäessä siten, että toimintaedellytykset palvelun tuottamisessa turvataan.

Rahoitus- ja sijoitustoiminta (ml. konsernitilijärjestelmä)

Tytäryhteisöjen rahoitus järjestetään keskitetysti siten, että päästään koko konsernin osalta optimaalisiin rahoitusehtoihin.

Konsernissa on konsernitili. Konsernitiliin liitettävistä tai siitä irrotettavista yhteisöistä ja konsernitililimiitin jakamisesta päättää hyvinvointialuejohtaja talousjohtajan esityksestä.

Tytäryhteisöjen sijoitustoiminta järjestetään yhteisesti Etelä-Karjalan hyvinvointialueen taloushallinnon kautta tai sen antamien ohjeiden mukaisesti.

Maksuliikenteen hoito

Tytäryhteisöt hyödyntävät konsernin sisäisesti keskitetyksi tuotettuja maksuliikennepalveluita, ellei konsernijohto ole erikseen muuta päättänyt.

Talous- ja tietohallinto

Tytäryhteisöt hyödyntävät konsernin sisäisesti keskitetyksi tuotettuja talous- ja tietohallinnon palveluita, ellei konsernijohto ole erikseen muuta päättänyt.

Tytäryhteisöt noudattavat taloushallinnon ohjekokoelman määräyksiä.

Hankinnat

Hankintoja tehdessään tytäryhteisöt noudattavat julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuja säännöksiä, omia hankintaohjeitaan sekä soveltuvien osin hyvinvointialueen hankintastrategisia linjauksia ja muuta voimassa olevaa ohjeistusta. Hankinnoissa käytetään hyväksi yhteishankintojen kilpailuttamismahdollisuuksia (hankintapalvelut).

Tytäryhteisöjen tulee hankintoja tehdessään pyytää tarjoukset myös konsernin muilta yhteisöiltä, silloin kun niiltä on kyseinen palvelu tai tuote saatavissa. Konsernin sisäisissä hankinnoissa tulee huomioida julkisia hankintoja koskevien säännösten asettamat ehdot ja rajoitukset.

Vakuuttaminen

Konsernin vakuutukset otetaan keskitetyksi siten, että päästään konsernin kokonaisedun kannalta parhaisiin vakuuttamisen ratkaisuihin.

Henkilöstöhallinto

Johtaminen on avointa ja yhteistyöhön kannustavaa. Johtamisen tulee tukea henkilöstön osallistumista, luovuutta ja itsenäistä työtettä.

Tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan Etelä-Karjalan hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikan periaatteita ja toimintatapoja. Tytäryhteisön palkka- ja palkkiolinjauksissa tehtävät olennaiset muutokset tulee valmistella yhteistyössä konsernijohton kanssa ja toteutettaviin muutoksiin tulee saada ennakkoon lupa konsernijohtolta.

Henkilöstöhankinnassa tulee soveltuvien osin ottaa huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet.

10. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Aluehallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytär- tai osakkuusyhteisöjen hallituksiin nimetään hyvinvointialuekonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Tytär- tai osakkuusyhteisöjen hallitusten kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Aluehallitus voi yhtiökohtaisesti määritellä hallitusosaamista koskevan HHJ- tai vastaavan muun koulutuksen edellytykseksi hallitusjäsenyydelle.

11. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa

Hyvällä hallinto- ja johtamistavalla tarkoitetaan toiminnan ja talouden ohjauksen tilivelvollisuus- ja vastuujärjestelmää, joka edistää hallinnon ja palvelutuotannon luotettavuutta ja tehokkuutta. Järjestelmän perustana ovat lainsäädäntö, hallintosääntö, hyvinvointialueen arvot sekä toimintalinjaukset, eettiset toimintatavat, asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet sekä toiminnan tuloksellisuus.

Keskeistä hyvän hallinto- ja johtamistavan toteuttamisessa ovat sellaiset linjaukset ja menettelyt, joilla ohjataan konsernin toimintoja siten, että saadaan kohtuullinen varmuus tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan lainmukaisuudesta, eettisyydestä ja vastuullisuudesta.

Hyvää hallintoa koskevat perussäännökset asettavat toiminnalle laadulliset vähimmäisvaatimukset. Tällaisia perusteita ovat

- hallinnon oikeusperiaatteet,
- palveluperiaate,
- neuvontavelvollisuus,
- vastuullinen varojen käyttö,
- hyvän kielenkäytön vaatimus sekä

- viranomaisten yhteistyövelvoite.

Kaikessa toiminnassa on noudatettava lakeja, asetuksia, muita oikeusnormeja ja vakiintuneita oikeusperiaatteita. Hallinnon oikeusperiaatteet ohjaavat päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Näitä harkintavaltaa rajoittavia periaatteita ovat yhdenvertaisuusperiaate (tasapuolinen kohtelu), tarkoitussidonnaisuuden periaate, objektiviteettiperiaate, suhteellisuusperiaate ja luottamuksensuojaperiaate.

Tytäryhteisöjen omistajana on julkisyhteisö. Kun yhteisöt toteuttavat omistajansa tehtävää, ne toimivat hyvinvointialueen nimissä. Tytäryhteisöjen tulee tällaisessa toiminnassaan noudattaa hallintolain 2 luvusta ilmeneviä hyvän hallinnon perusteita.

Tytäryhteisöjen toiminta tulee järjestää hyvän hallintotavan mukaisesti. Niiden tulee toimia avoimesti, läpinäkyvästi ja vastuuntuntoisesti siten, että yhteisö organisoidaan ja sen toimintaa suunnitellaan, johdetaan ja harjoitetaan noudattaen ammatillisia ja liiketaloudellisia sekä lainsäädännön vaatimuksia ja kestävä kehityksen periaatteita. Yhteisön tulee hoitaa varojaan huolellisesti, tuottavasti ja taloudellisesti.

Konsernijohdon läsnäolo- ja puheoikeus tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallituksissa

Aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa tytäryhteisöjen hallitusten kokouksissa.

Aluehallituksen käsitellessä omistajaohjaukseen liittyviä asioita, on ao. yhtiön tai yhteisön omistajaohjauksesta vastaavalla viranhaltijalla kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Kokous- ja vuosipalkkiokäytäntö

Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vuosipalkkioiden euromäärän päättää tytäryhteisön yhtiökokous. Päätöksessä tulee huomioida tytäryhteisön toiminnan laajuus suhteessa hyvinvointialueen toiminnan laajuuteen. Vuosipalkkioiden suuruus voi kuitenkin olla korkeintaan 30 % aluehallituksen jäsenten vuosipalkkioiden euromäärästä, jotka on määritelty Etelä-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäännössä. Kokouspalkkioissa tytäryhteisö noudattaa soveltuvin osin Etelä-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäännössä määriteltyä kokouspalkkiokäytäntöä.

Tytäryhteisöissä, joissa on pelkästään viranhaltijahallitus, ei makseta vuosipalkkiota.

Mikäli sama henkilö on sekä aluehallituksen että tytäryhteisön hallituksen jäsen, maksetaan vuosipalkkio ainoastaan aluehallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenen tehtävästä.

Aiempaa palkkiosääntöä noudatetaan siihen saakka, kunnes yhtiökokous on valinnut vaalien jälkeisen uuden hallituksen.

Yhtiökokouksista ei makseta kokouspalkkioita.

Etuuksien vastaanottamista koskeva ohjeistus

Tytäryhteisöt noudattavat etuuksien vastaanottamisessa hyvinvointialueen antamia ohjeita sekä viime kädessä kuntaliiton ohjetta 17/2017 vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista.

Matkustamista koskevat ohjeet

Tytäryhteisöissä noudatetaan soveltuvin osin Etelä-Karjalan hyvinvointialueen matkustamista koskevia ohjeita.

Esteellisyys konsernissa

Esteellisyyden osalta noudatetaan hyvinvointialuetta koskevan lainsäädännön ja osakeyhtiötä koskevan lainsäädännön asianomaisia säännöksiä.

Luottamushenkilö tai viranhaltija on esteellinen käsittelemään tytäryhteisöjen asioita hyvinvointialueen hallinnossa, mikäli hän tai hänen läheisensä toimii samanaikaisesti näiden yhteisöjen hallinnossa.

Tytäryhteisön hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa osallistua yhtiön hallituksessa hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn eikä hän saa myöskään ottaa osaa yhtiön ja kolmannen osapuolen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on odotettavissa siitä olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Edellä mainittua sovelletaan myös oikeudenkäyntiin tai muuhun puhevallan käyttämiseen.

12. Tiedottaminen ja viestintä

Hyvinvointialuelain 34 §:n mukaisesti hyvinvointialueen on tiedotettava hyvinvointialueen toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Hyvinvointialueen toiminta käsittää hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan sekä hyvinvointialueen osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Tytäryhteisöjen viestinnän ja tiedottamisen tulee olla avointa ja aktiivista. Yhteisön on tiedotettava oma-aloitteisesti toiminnastaan ja taloudestaan sekä annettava tietoja hyvinvointialueen konsernijohdon tai viestintäjohtajan antamien ohjeiden mukaisesti.

Tytäryhteisöjä koskevasta tiedotuksen ja viestinnän tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön hallitus yhteistyössä konsernijohdon kanssa. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee ottaa huomioon hyvinvointialueen viestintää ja tietojen antamista koskevat ohjeet ja linjaukset sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

Tytäryhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Yhteisön on informoitava hyvinvointialuetta sekä tarvittaessa

suunniteltava viestintä yhdessä hyvinvointialueen kanssa ennen merkittävän asian julkiseksituloa.

Hyvinvointialueen viestintätiimi toimii tytäryhteisöjen apuna viestinnän toteutuksessa harkinnanvaraisesti. Osakkuusyhteisöt vastaavat viestinnästään itsenäisesti, mutta hyvinvointialueen viestintätiimi voi tarjota tukea osakkuusyhteisöjen viestien jakamiseen.

13. Konsernin tarkastus

Tilintarkastus

Aluevaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä hyvinvointialuelain 126 §:n mukaisesti enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Kaikkiin tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

Hyvinvointialuekonsernin tarkastus ja valvonta

Konsernijohto voi määritellä tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia varten tunnuslukuja ja mittareita, joilla tytäryhteisöjen toiminnan kannattavuutta, vaikuttavuutta ja talouden tilaa hyvinvointialuekonsernissa voidaan arvioida.

Tarkastuslautakunta huolehtii hyvinvointialuekonsernin hallinnon ja talouden tarkastamisen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan tehtäviin ja toimivaltuuksiin kuuluu koko hyvinvointialuekonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi.

Tytäryhteisöt ovat velvollisia antamaan tarkastuslautakunnalle, hyvinvointialueen sisäiselle tarkastajalle ja hyvinvointialueen tilintarkastajalle tarpeelliset tiedot ja avustamaan niiden saamisessa.

Aluehallitus antaa yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä hyvinvointialuetta edustaville henkilöille tilintarkastajan valintaa koskevaa asiaa käsiteltäessä noudatettavat ohjeet.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide- ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja.

14. Omistajapoliittiset periaatteet

Omistaminen ei ole Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle itsetarkoitus, vaan omistamisen tulee olla aina harkittua toimintaa, joka perustuu Etelä-Karjalan hyvinvointialueen etuun ja strategiatavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaisiin kriteereihin.

Tärkein omistamisen kriteeri on, että omistus on tarpeellista Etelä-Karjalan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen taikka strategian toteuttamisen kannalta ja että omistaminen tukee valittuja päämääriä. Tämän lisäksi omistamisen tulee olla aina myös taloudellisesti kannattavaa ja sen tulee mahdollistaa ja tukea korkealaatuisten palvelujen tuottamista kustannustehokkaasti. Omistamisen tarkoituksenmukaisuus on arvioitava niin nykyhetkeen kuin tulevaisuuden toimintaympäristöönkin peilaten.

Omistuksesta luovuttaessa lähtökohtana on vapautuvan pääoman tehokkaampi ja tarkoituksenmukaisempi käyttö. Omistuksesta luopumisen perusteena on, että omistaminen ei tue Etelä-Karjalan hyvinvointialueen strategisia tavoitteita tai sen vastuulla olevien palvelujen järjestämistä hyvinvointialueen asukkaille.

Omistamisesta luovuttaessa omaisuus realisoidaan markkinaehtoisesti ja markkinahinnoin tavoitteena mahdollisimman kilpailukykyinen hinta. Luopumisen toteuttamista suunniteltaessa otetaan huomioon mahdollisesti investointiin saadut valtion avut tai muut rahoitusehdot sekä niistä mahdollisesti aiheutuvat rajoitteet. Tämän lisäksi selvitetään verotukselliset, laskennalliset ja oikeudelliset vaikutukset, mukaan lukien vaikutukset henkilöstön asemaan. Jos omaisuudesta tai omistuksesta luopuminen merkitsee palvelutuotannon siirtymistä ulkopuoliselle toimijalle, otetaan huomioon hyvinvointialueen asukkaiden palvelujen turvaaminen.

15. Konserniohjetta täydentävistä ohjeista poikkeaminen

Hyvinvointialuejohtaja voi yksittäisessä tapauksessa antaa tytäryhteisölle luvan poiketa tätä konserniohjetta täydentävistä matkustamista ynnä muita koskevista ohjeista, mikäli yhteisöllä on toimintansa luonteen vuoksi siihen perusteltu syy.

16. Voimaantulo

Tämä konserniohje tulee voimaan 1.7.2024.

Liite 1. Omistajaohjausvastuut

Liite 1. Omistajaohjausvastuut

(tilanne 10.5.2024)

Ekhvan omistukset tytä- ja osakkuusyhteisöissä sekä omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat

Meidän IT ja talous Oy	21,01 %	Juuso Tamminen /Kaisa Heino	21.3.2023 § 67
Saimaan Tukipalvelut Oy	30,14 %	Vesa Reponen /Kaisa Heino	21.3.2023 § 67
2M-IT Oy	6,54 %	Kaisa Heino /Juuso Tamminen	21.3.2023 § 67
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Socom Oy	35,42 %	Kaisa Heino/Kaisa Pesonen	21.3.2023 § 67
Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy	100 %	Juhani Grönlund/Kaisa Heino	21.3.2023 § 67
Sarastia Oy	1 osake	Juuso Tamminen / Mika Mitikka/ Leena Luukka	21.3.2023 § 67
SOTEVirtuaalikirjasto Oy	7,35 %	Juuso Tamminen /Vesa Reponen	21.3.2023 § 67
Kuntien Tiera Oy	1 + 6 osaketta	Mika Mitikka / Juuso Tamminen	21.3.2023 § 67
Kaiku24 Oy	40,00 %	Juuso Tamminen /Kaisa Heino	21.3.2023 § 67
Asunto Oy Yrjöntalot	1 huoneisto (1,4 %)	Jari Villanen / Sami Turunen	21.3.2023 § 67 3.4.2024 § 78
Asunto Oy Pirttiläntie 1	55,26 %	Jari Villanen / Sami Turunen	21.3.2023 § 67 3.4.2024 § 78
Sansia Oy	1 osake	Leena Luukka/ Mari Kähkönen	21.3.2023 § 67
Istekki Oy	0,06 %	Juuso Tamminen /Mika Mitikka	21.3.2023 § 67
DigiFinland Oy	2,9 %	Juuso Tamminen / Mika Mitikka / Kaisa Pesonen	21.3.2023 § 67
Maakuntien tilakeskus Oy	2,3 %	Vesa Reponen /Sami Turunen	21.3.2023 § 67 3.4.2024 § 78
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	0,05 %	Vesa Reponen/Juuso Tamminen	21.3.2023 § 67
Hyvil Oy	4,35 %	Kaisa Heino/Vesa Reponen	7.6.2023 §135

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.